

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

จากการวิเคราะห์การเจริญเติบโตของผลิตภาพการผลิตโดยรวมของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2527-2547 ด้วยวิธี Growth Accounting Analysis โดยใช้การวิเคราะห์แบบมีพารามิเตอร์ (Parametric Approach) โดยใช้สมการการผลิตแบบ Cobb-Douglas ทั้งหมด โดยเฉพาะในส่วนที่เกิดจากการเจริญเติบโตของผลิตภาพการผลิตโดยรวม (TFPG) ในระดับภาพรวมทั้งระบบเศรษฐกิจ และรายสาขาการผลิต (สาขาเกษตรกรรม สาขาอุตสาหกรรม และสาขาบริการ) นอกจากนี้ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาปัจจัยด้านงบประมาณของรัฐที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของผลิตภาพการผลิตโดยรวมโดยสามารถสรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้

จากการศึกษาพบว่าค่าการเจริญเติบโตของผลิตภาพการผลิตโดยรวมของประเทศไทย (TFPG) ในภาพรวมทั้งระบบเศรษฐกิจตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528-2547 จะมีค่าทั้งเป็นบวกและเป็นลบ โดยในปีที่มีค่า TFPG เป็นลบนั้นหมายความว่า การขยายตัวขึ้นในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยนั้นเป็นผลมาจากการเจริญเติบโตของปัจจัยการผลิต โดยเฉพาะปัจจัยทุน โดยเมื่อพิจารณาจากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ณ ราคาคงที่ปี พ.ศ. 2531 อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยเฉลี่ยตลอดช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษา (พ.ศ. 2528-2547) มีค่าเฉลี่ย 1.23 ซึ่งเป็นผลมาจากการเจริญเติบโตของผลิตภาพการผลิตโดยรวม มีค่าเฉลี่ย -0.01 โดยเป็นผลมาจากการขยายตัวของปัจจัยการผลิตซึ่งแบ่งเป็นผลมาจากปัจจัยการผลิตทุน มีค่าเฉลี่ย 0.72 และปัจจัยการผลิตแรงงาน มีค่าเฉลี่ย 0.51 จะเห็นได้ว่าภาพรวมของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยนั้นพึ่งพาการขยายตัวของปัจจัยการผลิตเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยทุน ในการขยายตัวของผลผลิต การเพิ่มขึ้นของผลผลิตที่มากขึ้น โดยใช้ปัจจัยทุนที่มากขึ้นจะเป็นผลทำให้แรงงานก็ไม่ได้รับการฝึกฝนเท่าที่ควร ประสิทธิภาพก็ยิ่งหย่อนลงไป ทักษะก็ไม่ค่อยจะตรงกับความต้องการของตลาด โดยการเจริญเติบโตของผลิตภาพการผลิตโดยรวม (TFPG) มีบทบาทความสำคัญต่อการเจริญเติบโตของผลผลิตน้อยมากจนอาจจะไม่มีผลต่อการขยายตัวของผลผลิตที่เกิดขึ้นเลย

สำหรับการศึกษากการเจริญเติบโตของผลิตภาพการผลิตโดยรวมในรายสาขาการผลิต (สาขาเกษตรกรรม สาขาอุตสาหกรรม และสาขาบริการ) จากช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษาดังแต่ปี พ.ศ. 2528 - 2547 การศึกษาพบว่าโดยในสาขาบริการมีการเจริญเติบโตของผลิตภาพการผลิต

โดยรวมเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 0.13 รองลงมาคือสาขาอุตสาหกรรมมีการเจริญเติบโตของผลิภาพการผลิตโดยรวม เฉลี่ยเท่ากับ 0.15 และ สุดท้ายในสาขาเกษตรกรรมมีการเจริญเติบโตของผลิภาพการผลิตโดยรวม เฉลี่ยเท่ากับ 0.01 โดยในสาขาบริการนั้นเมื่อพิจารณาจากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ณ ราคาคงที่ปี พ.ศ. 2531 อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยเฉลี่ยตลอดช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษา (พ.ศ. 2528 - 2547) มีค่าเฉลี่ย 1.37 ซึ่งเป็นผลมาจากการเจริญเติบโตของผลิภาพการผลิตโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 0.13 โดยเป็นผลมาจากการขยายตัวของปัจจัยการผลิตซึ่งแบ่งเป็นผลมาจากปัจจัยการผลิตทุน มีค่าเฉลี่ย 1.10 และปัจจัยการผลิตแรงงาน มีค่าเฉลี่ย 0.14 ในสาขาอุตสาหกรรมนั้นเมื่อพิจารณาจากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ณ ราคาคงที่ปี พ.ศ. 2531 อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยเฉลี่ยตลอดช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษา (พ.ศ. 2528 - 2547) มีค่าเฉลี่ย 1.76 ซึ่งเป็นผลมาจากการเจริญเติบโตของผลิภาพการผลิตโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 0.10 โดยเป็นผลมาจากการขยายตัวของปัจจัยการผลิตซึ่งแบ่งเป็นผลมาจากปัจจัยการผลิตทุน มีค่าเฉลี่ย 0.87 และปัจจัยการผลิตแรงงาน มีค่าเฉลี่ย 0.79 และสุดท้ายในสาขาเกษตรกรรมนั้นเมื่อพิจารณาจากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ณ ราคาคงที่ปี พ.ศ. 2531 อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยเฉลี่ยตลอดช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษา (พ.ศ. 2528 - 2547) มีค่าเฉลี่ย 0.49 ซึ่งเป็นผลมาจากการเจริญเติบโตของผลิภาพการผลิตโดยรวม มีค่าเฉลี่ย -0.01 โดยเป็นผลมาจากการขยายตัวของปัจจัยการผลิตซึ่งแบ่งเป็นผลมาจากปัจจัยการผลิตทุน มีค่าเฉลี่ย 0.025 และปัจจัยการผลิตแรงงาน มีค่าเฉลี่ย 0.001 จะเห็นได้ว่า ตลอดช่วงระยะเวลาที่การศึกษาปี พ.ศ. 2528-2547 ผลการศึกษาการเจริญเติบโตของผลิภาพการผลิตโดยรวมในรายสาขาการผลิตจะมีค่าเป็นบวก โดยที่การขยายตัวของผลผลิตที่เกิดขึ้นในรายสาขาการผลิตนั้นเป็นผลมาจากการเจริญเติบโตของปัจจัยการผลิต โดยเฉพาะปัจจัยทุนเป็นสำคัญ เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดของอัตราการเจริญเติบโตของผลผลิตในทุกสาขาการผลิต โดยการเจริญเติบโตของผลิภาพการผลิตโดยรวม (TFPG) มีบทบาทความสำคัญต่อการเจริญเติบโตของผลผลิตค่อนข้างต่ำ

ส่วนการศึกษาการเจริญเติบโตของผลิภาพการผลิตโดยรวม (TFPG) กับปัจจัยด้านงบประมาณของรัฐ คืองบประมาณด้านคมนาคม ขนส่งและสื่อสาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การศึกษา และสาธารณสุข จะพบว่างบประมาณด้านการศึกษาจะส่งผลต่อการเจริญเติบโตของผลิภาพการผลิตโดยรวมคือเมื่อรัฐได้เพิ่มงบประมาณทางการศึกษา จะส่งผลให้การเจริญเติบโตของผลิภาพการผลิตโดยรวม (TFPG) เพิ่มมากขึ้นด้วย โดยงบประมาณด้านการศึกษาจะทำให้เกิดความรู้ ความเชี่ยวชาญ เพิ่มศักยภาพให้กับแรงงานและผู้ประกอบการ โดยงบประมาณด้านการศึกษากับ TFPG จะมีความสัมพันธ์ในลักษณะ Increasing

ในภาพรวมทั้งระบบเศรษฐกิจและรายสาขาการผลิต (สาขาเกษตรกรรม สาขาอุตสาหกรรม และสาขาบริการ) การเจริญเติบโตของผลิตรายการผลิตโดยรวม (TFPG) จะไม่ค่อยมีบทบาทในการเพิ่มการขยายตัวของผลผลิต โดยหลักสำคัญในการขยายตัวของผลผลิตคือปัจจัยการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยทุน จะเห็นได้ว่าจะมีการสะสมกำลังการผลิตส่วนเกิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยทุน จะส่งผลกระทบต่ออัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ดังนั้นการใช้นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลในแต่ละช่วงเวลา จะต้องเป็นไปอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับภาวะการผลิตของระบบเศรษฐกิจของไทยในขณะนั้นด้วย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. เนื่องจากความมีประสิทธิภาพของระบบการผลิตอาจจะมีผลต่อการขยายตัวของผลิตรายการผลิตโดยรวม (TFPG) ทั้งสองสิ่งนี้มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน ดังนั้น ความไม่มีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งควรจะทำการศึกษาให้มีความสำคัญเกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพของสาขาเศรษฐกิจต่าง ๆ ด้วย โดยเฉพาะในสาขาที่พบว่ามี การถดถอยในการขยายตัวของผลิตรายการผลิตโดยรวม
2. คุณภาพของแรงงานเป็นปัจจัยที่มีบทบาทในการเพิ่ม ผลิตรายการผลิตโดยรวม (TFPG) การพัฒนาคุณภาพแรงงานจึงเป็นสิ่งจำเป็น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลของการศึกษาพบว่า การเจริญเติบโตของผลิตรายการผลิตโดยรวม(TFPG) ของประเทศไทยทั้งในภาพรวมทั้งระบบเศรษฐกิจและในรายสาขาการผลิต มีผลต่อการขยายตัวของการผลิตน้อยมาก ซึ่งการที่ประเทศไทยจะสามารถแข่งขันทางการค้ากับต่างประเทศได้ในเวทีการค้าโลกต้องมีข้อได้เปรียบทางการค้า โดยประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในด้านทรัพยากรอยู่แล้วแต่ทรัพยากรมีขีดจำกัด ฉะนั้นต้องมีการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ คือการเพิ่มผลผลิต การเพิ่มผลผลิตที่ส่งผลกระทบต่ออัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพและยั่งยืนในอนาคตนั้นจะต้องเป็นการเพิ่มของผลผลิตที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากการเพิ่มปัจจัยการผลิต แต่เป็นผลจากการเพิ่มความรู้และทักษะแรงงานที่เพิ่มขึ้น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การโยกย้ายทรัพยากร การประหยัดต่อขนาดการผลิต เป็นต้น

รัฐบาลควรเร่งการพัฒนาศักยภาพของแรงงานไทยทางการศึกษา ตลอดจนการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะความชำนาญในการทำงานของแรงงาน ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนา

ทรัพยากรมนุษย์ให้เติบโตไปพร้อม ๆ กับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประเทศสามารถรักษาระดับการขยายตัวทางเศรษฐกิจไว้ได้อย่างต่อเนื่องในอนาคต อย่างไรก็ตาม การกำหนดนโยบายเพื่อกระตุ้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจของรัฐบาล ต้องมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับโครงสร้างการผลิตด้วย เพราะการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างการผลิตในแต่ละช่วงเวลา จะส่งผลกระทบต่อการใช้ปัจจัยการผลิตระหว่างภาคการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานซึ่งสามารถเคลื่อนย้ายได้ง่ายกว่าปัจจัยทุน

หากประเทศต้องพบกับขีดจำกัดในการขยายตัวของผลิต โดยเฉพาะตลาดแรงงานที่ไม่สามารถปรับตัวทางด้านปริมาณได้ทัน เพื่อรองรับและสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอนาคต จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาในส่วนอื่นขึ้นมาทดแทนเพื่อรักษาอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ คือ เมื่อการขยายตัวของปัจจัยการผลิตมีขีดจำกัดของการเติบโตในเชิงปริมาณ แต่การเปลี่ยนแปลงในเชิงคุณภาพของปัจจัยการผลิตเป็นส่วนที่สามารถพัฒนาได้อย่างไม่มีขีดจำกัด และถ้าหากมีการพัฒนาเชิงคุณภาพของปัจจัยการผลิตควบคู่ไปกับการเจริญเติบโตในเชิงปริมาณนี้ จะเกิดขึ้นพร้อม ๆ กับการเจริญเติบโตของผลิตภาพการผลิตโดยรวม (TFPG) ซึ่งมาจากการค้นคว้าวิจัย การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยอย่างต่อเนื่องแล้ว จะทำให้ประเทศรักษาระดับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไว้ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืนในอนาคต